

بررسی برخی از خصوصیات فیزیکی و شیمیایی دو رقم سورگوم و تاثیر آنها بر عملکرد جوجه‌های گوشتی

محمود مسیبی^۱، میرداریوش شکوری^{۲*} و صدیف آزاد مرد دمیرچی^۳

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد تغذیه دام دانشگاه محقق اردبیلی، ۲- استادیار دانشگاه محقق اردبیلی، ۳- استادیار دانشگاه

تبریز

* نویسنده مسئول: میرداریوش شکوری، دانشگاه محقق اردبیلی، دفتر معاونت دانشجویی، mdshakouri@uma.ac.ir

چکیده

مطالعه حاضر با هدف بررسی خصوصیات فیزیکی و شیمیایی دو رقم سورگوم و تاثیر آنها بر عملکرد رشد جوجه‌های گوشتی طراحی گردید. بعد از تهیه ارقام اسپید فید و جارویی برخی از ویژگی‌های فیزیکی و شیمیایی آنها اندازه‌گیری شد. در مطالعه روی عملکرد رشد، از ۴۲۰ قطعه جوجه گوشتی یک روزه سویه راس ۳۰۸ استفاده شد که بصورت تصادفی به ۷ تیمار و ۳ تکرار اختصاص یافتند. جیره‌های آزمایشی عبارت بودند از: شاهد بر پایه ذرت و جایگزینی‌های ۳۳، ۶۶ و ۱۰۰ درصد دو رقم اسپید فید یا جارویی سورگوم با ذرت. نتایج نشان داد که مقادیر مربوط به خصوصیات فیزیکی و شیمیایی رقم اسپید فید (بجز خاکستر) بیشتر از رقم جارویی می‌باشد. در دوره پرورشی ۰-۴۲ روزگی، جایگزینی ارقام سورگوم تا سطح ۱۰۰ درصد با ذرت به افزایش وزن مشابه و یا حتی بهتری در مقایسه با گروه شاهد منجر شد. به طوریکه بهترین میزان افزایش وزن و ضریب تبدیل غذایی جوجه‌ها با مصرف سطوح جایگزینی ۳۳ و ۶۶ درصد رقم اسپید فید مشاهده شد ($P < 0.001$). در کل می‌توان گفت که استفاده از سورگوم به جای ذرت در جیره جوجه‌های گوشتی به نتایج مشابه و حتی بهتری در عملکرد رشد جوجه‌های گوشتی می‌انجامد.

واژگان کلیدی: سورگوم، خصوصیات فیزیکی و شیمیایی، عملکرد، جوجه‌های گوشتی

مقدمه

در مزارع پرورش طیور امروزی، دو یا سه ماده خوراکی می‌توانند تا ۷۵٪ جیره را شامل شوند. مواد خوراکی جیره باید طوری انتخاب شوند که علاوه بر تامین مواد مغذی مورد نیاز و دارای هزینه قابل قبول بوده از نظر اقتصادی نیز به صرفه باشند به نحوی که حداکثر تولید و بازدهی را به همراه داشته باشد. برای دست یابی به این اهداف در تغذیه طیور از ذرت، گندم، جو و سورگوم بعنوان غلات غالب جهت تامین انرژی و کنگاله‌ها به عنوان منابع غالب پروتئینی استفاده می‌شود (۱). وجود خشکسالی‌ها در ایران و زیاد شدن قیمت جهانی ذرت، زراعت و پرورش دهندگان را به توجه بیشتر به غلات دیگر مخصوصاً سورگوم واداشته است (۶). در مطالعه صورت گرفته توسط شکوری و همکاران (۲۰۰۹) اختلاف معنی داری بین شاخص‌های عملکرد رشد جوجه‌های تغذیه شده با سورگوم و ذرت مشاهده نشد. عبادی و همکاران (۱۳۷۶) با مطالعه روی ۳۶ رقم سورگوم کشت شده در ایران نشان دادند که مقدار پروتئین، ADF، چربی و تانن در بین ارقام مختلف، متغیر است. بنابراین با توجه به وجود اختلاف در مواد مغذی ارقام مختلف سورگوم و امکان جایگزینی آن به جای ذرت، تحقیق حاضر